

REFERAT STJØRDAL ROTARYKLUBB

Uke	13	
Dato	27.03.2023, kl 19.30 – 20.45	
Sted	Quality Airport Hotel Værnes, Stjørdal	
Møteleder	President Trond Gunnar Stenersen	
Referent	Sekretær Inger-Ruthgerda Wellendorf	
Antall til stede	Medlemmer	Gjester
	17	Bjørge Kringen Hovstein, Helge Gulaker, Arve Børstad (foredragsholder)
Antall kaffe	7	
Fødselsdager	Ingen	
3 - minutter	Tove Sakshaug	
Vinlotteri	Finn Jarle Sørli	

President Trond Gunnar Stenersen ønsket velkommen og kunne fortelle at det i dag den 27.03, er Viagradagen, noe som brakte frem latter hos veldig mange.

Vinlotteriet ble vunnet av Finn Jarle Sørli.

3 - minutter, Tove Sakshaug

Tove Sakshaug har nettopp kommet tilbake til Stjørdal etter noen uker i Costa Rica der hennes datter har bodd i snart 20 år. Dette har gjort at Costa Rica har blitt hennes 2.hjemland. Hun fortalte at hovedstaden San Jose ligger midt i landet. Landet er på størrelse med Finnmark og har omtrent 5 millioner innbyggere der nasjonalspråket er spansk.

Costa Rica er kjent for sin frodige og vakre natur med et rikt dyreliv.

Costa Rica regnes som det fremste landet når det gjelder økoturisme. Naturvern er en politisk bærebjelke for hele landet og allerede siden tidlig 60-tallet har landet vært den flinkeste i klassen til å tilrettelegge for bærekraftig turisme.

Tove Sakshaug snakket også om at det har vært et stort savn å ha familie og spesielt barnebarn så langt unna (reisen tar vanligvis rundt 30 timer). Men det har også vært en stor berikelse å være der i lange perioder og bli kjent med et land og en kultur så forskjellig fra vår.

Hovedprogrammet «Ukraina – landet på grensen, før og nå», Arve Børstad

Arve Børstad innledet at han er med i Røde Kors som trener i norsk for fremmedspråklige og også leksehjelper, der disse to aktivitetene går litt inn i hverandre. I den senere tiden har han tatt ansvar for å gi flere eldre Ukrainere norsktraining der gjennomsnittsalderen er rundt 75 år. Disse personene har grunnet sin alder ikke krav på norskopplæring når de kommer til Norge.

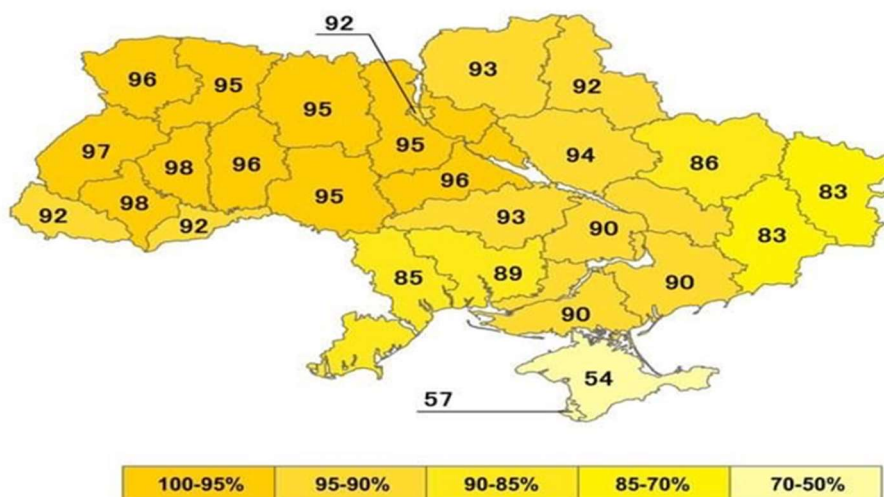
Han har en stor interesse for Ukraina også gjennom at han har vært valgobservatør, deriblant i Ukraina i 2019. Formålet med valgobservasjon er å vurdere hvorvidt valg og valgprosess er i samsvar med nasjonal og internasjonal lovgivning og andre universelle prinsipper for demokratiske valg. Rammeverket om valgobservasjon omfatter blant annet FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK).

Ukraina betyr «landet ved grensen», og nasjonalblomsten er solsikke. Nasjonalsangen i Ukraine starter slik: «Ennå er ikke Ukrainas ære og frihet død. Fortsatt, unge brødre, vil skjebnen smile til oss.» «Kiev Rus», nå Kiev, var tidlig mer utviklet enn Moskva. Dersom man ser Norge og Svalbard under ett, så utgjør dette 36% av arealet til Ukraina.

Arve Børstad tok videre for seg:

Folkeavstemning Ukraina 1991: Ut av SSSR?

Som man ser her så var det store forskjeller mellom noen av regionene. Det var ikke nok med å fastslå at folket ønsket seg suverenitet. Dette ble først ratifisert under Budapest Memorandum i 1994. hvor Russland, Storbritannia og USA forpliktet seg til å respektere Ukrainas uavhengighet, suverenitet og eksisterende grenser. Avtalen ble inngått som en del av ikke-spredningsavtalen av atomvåpen, og vilkåret var at Ukraina kvittet seg med alle sine atomvåpen.

Ved presidentvalget i mai 2019 vant Volodymyr Zelenskyj andre valgomgang, hvor han møtte sittende president Petro Porosjenko. Zelenskyj fikk mer enn 73 prosent av stemmene, den største valgseieren i et presidentvalg etter at Ukraina ble uavhengig i 1991. Han tiltrådte som president i mai 2019, oppløste nasjonalforsamlingen og skrev ut nyvalg. Valget ble avholdt 21.juli 2019, og Zelenskyjs parti Sluha Narodu vant med stor margin.

Valgobservasjonene viste blant annet at:

- Nasjonal lovgiving fulgt
- Åpen konkurranse mellom partiene/kandidatene
- Mange feilbehandlinger
- Kompetent og effektiv valgadministrasjon
- Kort tid til å forberede valg
- Utbredt kjøp av stemmer
- Misbruk av off. stillinger (de i maktposisjoner)
- Skjev fordeling av mulighet til valgkamptvister
- Sammenblanding av business og politiske interesser (media spesielt)
- Misbruk av økonomi i valgkampen (også på lokalt nivå)
- Noen begrensninger mht organisasjonsfrihet
- Forbedring mht finansiering av valgforberedelse/valgkamp

Avslutningsvis ble det vist et bilde av Henry Kissinger samt et sitat fra ham som skulle føre til ettertanke:

«De beste intensjoner kan føre til de mest katastrofale konsekvenser»

